

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2013r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSR Ryszard Jaworski**

Protokolant: Katarzyna Czerniawska

Po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2013r.

przy udziale stron:

wnioskodawca: **Gmina M. O.**

uczestnicy postępowania: **A. P., U. D., B. G.,**

sprawy **o stwierdzenie nabycia spadku**

POSTANAWIA

I. stwierdzić, że spadek po spadkodawcy którym jest:

W. P. (1)

- imiona rodziców spadkodawcy: W., M.
- nazwisko rodowe spadkodawcy: P.
- data śmierci spadkodawcy: 26 marca 2004 r.
- miejsce ostatniego stałego zamieszkania spadkodawcy: O.

na podstawie testamentu notarialnego z dnia 07.09.2000r. nabyli:

- mąż W. P. (2) s. J. i J. w całości

II. stwierdzić, że spadek po spadkodawcy którym jest:

W. P. (2)

- imiona rodziców spadkodawcy: J., J.
- nazwisko rodowe spadkodawcy: P.
- data śmierci spadkodawcy: 2 listopada 2009 r.
- miejsce ostatniego stałego zamieszkania spadkodawcy: O.

na podstawie testamentu notarialnego z dnia 23.02.2009r. nabył:

- syn A. P. w całości ;

III. wniosek o zasądzenie kosztów postępowania oddalić.

Z./:

1. zwrócić się do not. o ucz. wzmianki o otwarciu i ogl. test;

2. kal. 21 dni

3. odpis dor.:

- Urząd Skarbowy

- Starostwo Powiatow

2 lipca 2013r.

I Ns 305/13

UZASADNIENIE

Gmina Miejska O. wnosila o stwierdzenie nabycia spadku po W. P. (1) i W. P. (2) wskazujac, ze spadkodawcy byli wspoluzytownikami wieczystymi gruntu nalezacego do Gminy – co powoduje, ze gmina ma interes w ustaleniu spadkobiercow zmarlych uzytkownikow.

W toku postepowania ustalono nastepujacy stan faktyczny:

W. P. (1) zmarla 26.03.2004r. i w tym czasie powstala w związku małżeńskim z W. P. (2). Ostatnim miejscem jej zamieszkania byla O..

Dowód:

odpis aktu zgonu k. 5

W. P. (2) zmarl 02.11.2009r. i w chwili śmierci nie pozostawal w związku małżeńskim. Jego ostatnim stałym miejscem zamieszkania byla takze O..

Dowód:

odpis aktu zgonu k. 6

Spadkodawcy mieli troje dzieci – A. P., U. D. i B. G.. Żadne z nich nie mialo innych dzieci, w tym pozamałżeńskich, przysposobionych czy zmarlych wczesniej.

Dowód:

zapewnienie spadkowe k. 24 i 30

akty stanu cywilnego k. 7 i nast.

oświadczenie ucz. k. 30

W. P. (1) w dniu 07.09.2000r. sporzadzila – w formie aktu notarialnego testament, którym do spadku powolala jako jedyne i wyłaczne spadkobierce swego męża W. P. (2). W testamencie zawarte tez zostalo zastrzezenie, ze gdyby powolany spadkobierca nie chcial lub nie mogl byc powolany do dziedziczenia do spadku powoluje syna A. i córki B. i U. po 1/3 części.

Dowód:

odpis testamentu k. 18

W tej samej dacie W. P. (2) sporządził także testament notarialny, którym do spadku powołał żonę W. P. (1), a gdyby nie chciała lub nie mogła dziedziczyć - dzieci w równych częściach.

Dowód:

odpis testamentu k. 25

Wskazany wyżej testament został odwołany aktem notarialnym z 23.02.2009r. sporządzonym przed notariuszem M. S., a równocześnie W. P. (2) w tym samym akcie powołał do spadku jako jedyne spadkobiercę syna A. P..

Dowód:

akt notarialny k. 15

Żadne ze spadkodawców nie składało innych oświadczeń o odwołaniu testamentu, ani nie sporządzało innych testamentów. Nie były też składane przez spadkobierców oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, ani nie były zawierane umowy o dziedziczenie.

Dowód:

zapewnienie spadkowe k. 24

Spadkobiercy ustawowi nie podnieśli żadnych zarzutów dotyczących ważności testamentu poza tym, że o sporządzeniu drugiego testamentu przez ojca jego córki nie były powiadomione.

Oświadczenie stron k. 30

XXX

Zgodnie z art. 922 §1 kc z chwilą śmierci prawa zmarłego przechodzą na jedną lub kilka osób (dziedziczenie). Z kolei art. 926 §1 kc przewiduje, że powołanie do spadku wynikać może albo z ustawy, albo z testamentu. Jeżeli spadkobierca powoła określone osoby do dziedziczenia – to powołanie (testament) wyprzedza ustawowy porządek dziedziczenia, o ile oczywiście nie zachodzą przesłanki skutkujące nieważnością testamentu.

Na wstępie rozważań w niniejszej sprawie należy jednak odnieść się do uprawnienia wnioskodawcy (Gminy) do wszczęcia postępowania spadkowego, w sytuacji, gdy Gmina ta nie jest brana pod uwagę, ani jako spadkobierca testamentowy, ani ustawy. W tym zakresie należy stwierdzić, że każdy kto wykaże interes prawny w uzyskaniu orzeczenia o stwierdzenie nabycia spadku – może wszcząć stosowne postępowanie. Skoro zaś gmina jest właścicielem nieruchomości której użytkownikami wieczystymi byli spadkodawcy, należało przyjąć istnienie interesu pozwalającego na wszczęcie postępowania sądowego.

Kolejnym elementem niezbędnych ustaleń było zatem przesądzenie kręgu spadkobierców ustawowych, gdyż wszyscy oni - niezależnie od tego czy będą powołani do spadku – muszą być uczestnikami postępowania.

Z zapewnienia spadkowego, oraz niespornych oświadczeń stron (a także danych z a.s.c.) wynika, że spadkodawcy mieli troje dzieci. Wszystkie te osoby były uczestnikami postępowania, a zatem spełniony został wymóg wynikający z normy art. 510 kpc.

Z kolei rozważania wymagała kwestia złożonych do akt sprawy testamentów – sporządzonych przez oboje spadkodawców. Art. 950 kc przewiduje, że testament (niezależnie od możliwości sporządzenia go pisemnie, czy ustnie) może być sporządzony w formie aktu notarialnego.

Oboje spadkodawcy testamenty, sporządzili w takiej właśnie formie, a żadna ze stron postępowania nie kwestionowała tych testamentów – poza stwierdzeniem uczestniczek postępowania, że o sporządzeniu jednego z nich nie miały wiedzy.

Jednak mimo tego zastrzeżenia, sam fakt sporządzenia testamentu i jego ważności nie były kwestionowane.

W kontekście tych rozważań należy wskazać, że W. P. (1) sporządziła jeden testament, którym do spadku powołała swego męża W.. W chwili otwarcia spadku spadkobierca żył, a zatem - zgodnie z art. 825 kc - spadek został przez niego nabyty, a jego późniejsza śmierć niczego nie zmienia w zakresie ważności powołania do spadku.

W takiej sytuacji nie ma zastosowania art. 963kc przewidujący możliwość powołania spadkobiercy na wypadek, gdyby inny spadkobierca nie mógł lub nie chciał dziedziczyć.

Skoro zatem W. P. (2) nabył spadek po żonie – podstawienie zawarte w § 2 aktu notarialnego (k. 23) nie ma znaczenia prawnego.

Natomiast odnośnie W. P. (2) należy wskazać, że sporządził on dwa testamenty. Jeden z 07.09.2000r. a drugi z 23.02.2009r. W pierwszym (pomijając podstawienie) powołał do spadku żonę, a w drugim syna. Zgodnie z art. 495 kc każdy testament może być odwołany bądź w ten sposób, że spadkodawca sporządzi nowy testament bądź go zniszczy. Ten drugi sposób nie ma zastosowania do testamentów notarialnych – ale spadkodawca w kolejnym testamencie wyraźnie odwołał swój wcześniejszy testament (§ 1 aktu – k. 15).

Zatem testament z 2000r. nie mógł wywierać żadnych skutków, a tym samym nie można było przyjąć, by na jego podstawie miały dziedziczyć dzieci spadkodawcy (wobec wcześniejszej śmierci żony i zastosowania instytucji podstawienia).

Tym samym za testament skutecznie powołujący spadkobiercę uznać należało testament sporządzony 23.02.2009r, gdzie do spadku powołano syna spadkodawcy A. P.. Tak jak wspomniano wcześniej także ten testament sporządzony był w formie aktu notarialnego, a zatem - niezależnie od braku zarzutów do niego ze strony uczestników – należy wskazać, że w sposób nie budzący wątpliwości notariusz ustalił tożsamość spadkodawcy i treść ostatniej woli.

Wskazać wprawdzie można, że testament był sporządzony w mieszkaniu prywatnym, ale sama ta okoliczność w niczym nie pozbawia testamentu skuteczności, a obocznie można tylko dodać, że otwarcie spadku nastąpiło w dość znacznym odstępie czasowym od testamentu tego sporządzenia.

W tym okolicznościach uznano, że oba testamenty (W. P. (1) z 07.09.2000r. i W. P. (2) z 23.02.2009r.) były ważne, a co za tym idzie na ich podstawie określono krąg osób dziedziczących.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 §1 kpc przy przyjęciu, że brak jest podstaw do zastosowania wyjątku od zasady, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. To, że wnioskodawca nie jest powołany do dziedziczenia (jak zresztą i część uczestników) samo w sobie nie jest bowiem przesłanką do przyznania mu zwrotu poniesionych, w związku ze złożeniem wniosku, kosztów.

Z/

1. odpis post. z uz. dor. ucz ad 2 i ad 3 na adres pełn. dla dor;
2. sprostować adres pełn. (z wniosku o uzasadnienie)

05.07.2013r.